

- 3) 99.3 «Витрати на формування непромислового персоналу» – 99.3.1 «Витрати на підбір, найм та відбір персоналу»; 99.3.2 «Витрати на первинну професійну підготовку працівників».

При реалізації такого підходу витрати відобразатимуться за дебетом рахунку 99 «Витрати на формування трудових ресурсів» у кореспонденції з кредитами рахунків: 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» (у разі використання послуг рекрутингових агентств та інших сторонніх організацій при наборі, відборі та первинному навчанні персоналу); 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» (при нарахуванні заробітної плати співробітникам, зайнятих підбором та первинною підготовкою новоприйнятих працівників) та 65 «Розрахунки за страхуванням» (при нарахуванні єдиного соціального внеску на заробітну плату працівників, що займаються підбором кадрів). Протягом звітного періоду витрати на формування трудових ресурсів накопичуватимуться за дебетом рахунку 99, а в кінці звітного періоду списуватимуться в дебет субрахунку 791 для визначення результату операційної діяльності підприємства.

Бухгалтерський облік витрат на формування трудових ресурсів відповідно до наведених вище рекомендацій не призведе до зміни порядку визначення результатів операційної діяльності підприємства та не вплине на кінцеву розрахункову величину його доходу. Натомість ведення відокремленого обліку витрат у розрізі аналітичних рахунків формуватиме інформаційну базу для проведення досліджень, що з використанням методів економіко-математичного моделювання дасть змогу оцінити ефективність вкладень у формування персоналу та його професійну підготовку. Вихідна аналітична інформація слугуватиме орієнтиром при коригуванні планів щодо залучення робочої сили для визначення оптимальних способів формування трудового колективу та ефективності витрачених підприємством коштів на підбір працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" П(С)БО(16). [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-16>
-

Загоруйко Олена Михайлівна, магістрантка 1 курсу,
Стефанків Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЙОГО ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ

У сучасних умовах істотно зростають роль і значення управлінських рішень, що приймаються на всіх рівнях влади і управління в області бюджетних відносин. Управління бюджетом має особливе значення в силу своєї важливості.

Саме тут зосереджуються найбільші фінансові потоки держави. Від того, як вибудована ця система управління, залежить фінансова основа державності і

в цілому доля держави. Незважаючи на всю важливість побудови ефективної системи управління бюджетними потоками, до сих пір поняття «бюджетний менеджмент» не отримало свого розвитку.

Уже можна сказати, що склався понятійний апарат бюджетного менеджменту. Разом з тим поки немає чітко виробленого і законодавчо закріпленого визначення бюджетного менеджменту, яке б найбільш повно характеризувати даний процес [1].

Одні економісти під бюджетним менеджментом розуміють систему управління бюджетними потоками, доходами і витратами бюджету в масштабі країни або її території [4]. Інші розглядають бюджетний менеджмент як процес управління формуванням, розподілом і використанням державних ресурсів і оптимізації грошових потоків, що проходять через бюджетну систему [2]. Треті визначають його як систему програмно-цільового управління бюджетами різних рівнів за допомогою бюджетного механізму з метою оптимізації доходів і видатків бюджету для забезпечення ефективного вирішення завдань соціально-економічного розвитку територій.

Можна стверджувати, що бюджетний менеджмент являє собою систему управління бюджетними потоками з використанням науково обґрунтованих ринкових форм і методів прийняття ефективних рішень в галузі управління бюджетними активами, пасивами і бюджетними ризиками.

Зміст бюджетного менеджменту зводиться до взаємодії суб'єкта та об'єкта. об'єктом бюджетного менеджменту виступають фінансові потоки, що проходять через бюджетну систему, суб'єктом – органи управління бюджетом публічно-правових утворень.

Що стосується суб'єктів, то, з одного боку, ними є структури і підрозділи внутрішнього середовища держави (міністерства і відомства, всі розпорядники та одержувачі бюджетних призначень і т.д.), а з іншого – численні зовнішні контрагенти: від громадян і недержавних юридичних осіб своєї країни до різних зарубіжних економічних суб'єктів (включаючи окремі держави і міжнародні організації).

Безпосередніх суб'єктів управління бюджетними потоками можна умовно поділити на 3 групи.

До першої групи належать органи законодавчої влади і виконавчої влади, які в більшій мірі визначають бюджетну стратегію і в цілому політику, пріоритети і законодавчо оформляють дані процеси.

До другої групи належать органи оперативного управління бюджетом: Міністерство фінансів та місцеві фінансові управління.

До третьої групи відносяться неспеціалізовані фінансові органи, певним чином беруть участь в управлінні бюджетом, але не мають прямих обов'язків [3].

Алгоритм прийняття управлінських рішень в процесі бюджетного менеджменту можна уявити в послідовності певних етапів, які згруповані в три блоки: стратегічний, оперативний, оцінний.

Перший блок етапів бюджетного менеджменту – стратегічний – припускає певну підготовчу роботу і узгоджується з такими функціональними

елементами, як організація і планування. Сьогодні в Україні практично не реалізується головна функція менеджменту – стратегічне управління. Безперечно, спостерігалися певні спроби розробки окремих стратегічних документів, як то бюджетної концепції, але вони не мали логічного завершення. Реалізація функції стратегічного планування, що у бюджетному процесі здійснюється через направлення в органи виконавчої влади бюджетної резолюції на наступний рік, покладається на органи законодавчої влади.

Другий блок етапів бюджетного менеджменту являє собою оперативну частину, в рамках якої здійснюється безпосередня реалізація бюджетних процедур. Функції поточного бюджетного планування та виконання бюджету покладаються на органи виконавчої влади й оперативного управління бюджетом.

Третій блок бюджетного менеджменту – оцінка його ефективності. Перед оцінкою діяльності з управління бюджетом необхідно відповісти на кілька запитань, що стосуються визначення ефективності діяльності фінансових органів, способів вимірювання ефективності, а також можливостей застосування результатів такої оцінки в наступних бюджетних циклах. В даному блоці виділені:

- аналіз виконання показників бюджетного плану з виявленням позитивних і негативних моментів;
- етап, безпосередньо пов'язаний з попереднім, - зовнішній контроль, який покликаний визначити, чи достатньо ефективно діє служба внутрішнього аудиту, сильні і слабкі боки в роботі відомств, а також надати реалістичні рекомендації, націлені на усунення недоліків та підвищення ефективності витрат;
- заключний етап, на якому визначається система показників, що характеризують ефективність бюджетного менеджменту в цілому і проводиться оцінка ефективності прийнятих і реалізованих рішень.

Облік і контроль виконання бюджету не є безпосередніми складовими бюджетного процесу, але їх роль у виконанні затвердженого бюджету обумовлена необхідністю постійного моніторингу використання централізованих грошових коштів. Роль обліку виконання бюджету в бюджетному менеджменті визначається місцем обліку в системі управління, адже прийняття своєчасних і правильних рішень з питань планування і виконання бюджету ґрунтується на аналізі відповідної інформації, що характеризує стан об'єкта управління – бюджету – на певну дату чи за певний період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деркач, Н. И. *Бюджет и бюджетный процесс в Украине [Текст] / Н. И. Деркач, Л. П. Гордеева. – Днепропетровск : Пороги, 2015. – 257 с.*
 2. Крамаренко, Г. О. *Фінансовий аналіз і планування [Текст] / Г. О. Крамаренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2013. – 224 с.*
 3. Запатріна, І. В. *Бюджетний механізм економічного зростання [Текст] / І.В. Запатріна. – К. : Ін-т соц.-екон. стратегій, 2007. – 528 с.*
-